

แผนพัฒนาองค์กร

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ระยะ 5 ปี

พ.ศ. 2566 - 2570

ฉบับทบทวน

คำนำ

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ส่วนราชการจะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 5 ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลตามเป้าหมาย และการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติราชการตามนโยบายได้อย่างถูกต้อง

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ จึงได้การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สามารถตอบสนองความท้าทายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งกำกับดูแลข้อมูลด้วยหลักหลักจริยธรรมาภิบาลที่เป็นเลิศ และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและส่งเสริมการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) จึงมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติในระยะ ๕ ปี เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลางในการบริการข้อมูลการเกษตรที่เป็นปัจจุบัน มีคุณภาพและธรรมาภิบาล ตอบสนองความต้องการทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนและยกระดับภาคการเกษตรของประเทศ” ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืนต่อไป

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ 1	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)	3
2.1 การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570)	3
2.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	3
2.1.2 ผลของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยใช้ PEST Analysis	6
2.1.3 ผลของการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญ โดยใช้ Issue Priority Matrix	9
2.1.4 ข้อสรุปของระดับความสำคัญของโอกาสที่จะเกิดขึ้น และระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือ Issue Priority Matrix (IPM)	10
2.1.5 การจัดกลุ่มผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน	13
2.1.6 การใช้เครื่องมือ TOWS Matrix สร้างกลยุทธ์	17
2.1.7 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	19
2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์	20
2.3 การประเมินผลและการควบคุม	20
บทที่ 3 โครงการภายใต้แผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)	21
3.1 วิสัยทัศน์	21
3.2 พันธกิจ	21
3.3 ค่านิยมองค์กร	21
3.4 แผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)	22
3.5 ความเชื่อมโยงของแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไปสู่แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (ปี 2566-2570)	23
3.6 ประเด็นพัฒนาที่ 1: การบริหารจัดการและกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตร ตามหลักการสากลและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)	26

3.7 ประเด็นพัฒนาที่ 2 : การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูลการเกษตร ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	29
3.8 ประเด็นพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย	33
3.9 ประเด็นพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการจัดการและวิเคราะห์ ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	35

ภาคผนวก

ก

คำสั่งคณะทำงานพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

ตารางที่	สารบัญญัตินำ	หน้า
1	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติโดยใช้ McKinsey's 7-S Framework	4
2	ผลของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ PEST Analysis	7
3	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis	13
4	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis	16

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ที่มีพันธกิจหลักในเสนอแนะ จัดทำแผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำท่าที และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ การวางแผน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำและบริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ตลอดจนติดตามประเมินผลโครงการที่สำคัญของ กษ. ซึ่ง สศก. ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งแผนปฏิบัติราชการดังกล่าว มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (ศกช.) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกษตรแห่งชาติ มีพันธกิจบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล ศึกษา พัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ พยากรณ์วิเคราะห์สถานการณ์ และวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ภัยพิบัติทางการเกษตร สนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาการเกษตร และบริการข้อมูล และจัดทำรายงานข้อมูล เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในทุกระดับ ด้วยภารกิจและหน้าที่ดังกล่าวของ ศกช. ซึ่งเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านการเกษตรที่ครอบคลุมทุกมิติ จึงจำเป็นต้องมีกรอบแนวทางการดำเนินงานเชิงรุกที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อให้แผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิบัติการด้านเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.2.2 เพื่อให้บุคลากรของ ศกช. ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรตามแผนที่กำหนดไว้

1.2.3 เพื่อเป็นตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของผลการดำเนินการพัฒนาองค์กรที่นำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติสามารถขับเคลื่อนและสนับสนุนงานด้าน Big data รวมถึงประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิบัติการด้านเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2566 - 2570 และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.3.2 บุคลากรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติมีทักษะและองค์ความรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนมีความผูกพันและทัศนคติที่ดีต่อองค์กร สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.3.3 สามารถใช้เป็นเครื่องมือติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

2.1 การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) จัดทำขึ้นภายใต้แนวคิด หลักการ และผลจากการวิเคราะห์ของคณะทำงานด้านนโยบายและแผนข้อมูลการเกษตรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ออกเป็น การประเมินสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทำงานของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนปฏิบัติการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละส่วน ดังนี้

การประเมินสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (Environmental Scanning) เป็นกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อองค์กรเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากการวิเคราะห์เหตุการณ์หรือปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยใช้รูปแบบ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร ซึ่งช่วยให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนผลกระทบที่มีจากปัจจัยต่าง ๆ ต่อการทำงานขององค์กร เพื่อนำไปวิเคราะห์และหาวิธีพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน

2.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายในขององค์กร เป็นการประเมินศักยภาพของการดำเนินงานของ ศกช. ที่ผ่านมามีในอดีต (Post experiences) และในปัจจุบันว่าประสบผลสำเร็จ มีผลสัมฤทธิ์ หรือมีปัญหาจุดอ่อน (Weaknesses) มีจุดเด่น (Strengths) หรือจุดแข็ง และตรวจสอบหาสถานะเสี่ยงของการดำเนินงานภายใน ศกช. ว่ามีการดำเนินงานเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ในการประเมินข้อมูลในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้เครื่องมือ McKinsey's 7-S Framework ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1) วัฒนธรรมองค์กร (Shared values : S1) คือ ลักษณะโครงสร้างขององค์กร ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงขนาดการควบคุม ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์การ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2) กลยุทธ์ (Strategy : S2) คือ การวางแผนการดำเนินกิจกรรมภายในองค์กร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยสนับสนุนให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม โดยแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ที่ดีจะต้องมีความสอดคล้องและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในขององค์กร

3) โครงสร้างองค์กร (Structure : S3) คือ ลักษณะโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่และตามภูมิภาคได้อย่างเหมาะสม

4) ระบบ (Systems: S4) คือ การวิเคราะห์ถึงระบบงานขององค์กร ทั้งเรื่องระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน เช่น ระบบสารสนเทศ ระบบการวางแผน ระบบงบประมาณ ระบบการควบคุม ระบบการจัดซื้อ-จัดจ้าง ระบบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ระบบการฝึกอบรม ตลอดจนระบบการจ่ายค่าตอบแทน

5) บุคลากร (Staff: S5) การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จำนวนบุคลากรมีความเพียงพอกับการดำเนินงาน ฯลฯ

6) ทักษะ (Skills : S6) จะเป็นการพิจารณาถึงทักษะหรือความเชี่ยวชาญขององค์กรโดยรวม ว่ามีความเชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญในด้านใด

7) รูปแบบการบริหาร (Style: S7) การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะองค์กร เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ สะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งสไตล์ในการทำงานของผู้บริหาร มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรภายใน องค์กร เช่น การมีส่วนร่วมของบุคลากรใน ศกช. การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของ ศกช. การติดตามตรวจสอบคุณภาพ ฯลฯ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติโดยใช้ McKinsey's 7-S Framework

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. วัฒนธรรมองค์กร (Shared values)	1. มีการยกย่อง สร้างเสริมกำลังใจภายในองค์กรเมื่อประสบผลสำเร็จหรือได้รับรางวัล 2. ความสามัคคีในการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร 3. กระตือรือร้นในการที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามค่านิยมขององค์กร 4. ทำงานเป็นทีมในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร 5. พัฒนองค์กรแบบไม่หยุดนิ่ง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 6. มีการเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ทันท่วงทีกับกระแสสังคม 7. รับฟังความคิดเห็นของทุกคนในองค์กร 8. บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร ทำให้เกิดความทุ่มเทกับงาน	1. ค่านิยมองค์กรเพิ่งเริ่มต้นนำมาใช้และถ่ายทอดในองค์กรจึงยังไม่เห็นผลชัดเจน 2. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่จึงขาดการถ่ายทอดงานแบบพี่สอนน้อง 3. ระเบียบข้อบังคับจำนวนมากของระบบราชการได้สร้างความเคยชินกับข้าราชการว่าต้องเน้นความถูกต้องตามระเบียบมากกว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
2. กลยุทธ์ (Strategy)	1. มีการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมขององค์กร และถ่ายทอดสู่การปฏิบัติทำให้เกิดการกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2. ได้รับการสนับสนุนและยอมรับให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ 3. บูรณาการงานและข้อมูลกับหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 4. มีแผนในการปฏิบัติงานและสามารถติดตามผลการดำเนินงาน 5. มีนโยบายที่เด่นชัดในการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	1. องค์กรมีภารกิจเชิงนโยบายเร่งด่วนมาก และมีข้อจำกัดด้านเวลาจึงส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการ 2. ข้อจำกัดของงบประมาณไม่สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงบดำเนินงาน 3. บุคลากรบางส่วนขาดความเข้าใจในแผนปฏิบัติราชการ เช่น ความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ค่านิยมองค์กร กลยุทธ์ และการเชื่อมโยงตัวชี้วัดลงสู่แผนงานโครงการต่าง ๆ เป็นต้น 4. งานที่ได้รับมอบหมายมีจำนวนมาก

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของศูนย์ข้อมูลภาครัฐแห่งชาติโดยใช้ McKinsey's 7-S Framework (ต่อ)

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง	จุดอ่อน
2. กลยุทธ์ (Strategy)	6. มีการวางแผนระยะยาวเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ 7. แผนปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก	
3. โครงสร้างองค์กร (Structure)	1. ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ 20 ปี และนโยบายรัฐบาลต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตร 2. เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำ Big data ของกระทรวงมีกลไกขับเคลื่อนที่ชัดเจน 3. โครงสร้างมีหน่วยงานที่รับผิดชอบครอบคลุมกลุ่มภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนที่ชัดเจน และนโยบายที่ตรงตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ 4. มีขนาดเล็ก สายบังคับบัญชาสั้น	1. โครงสร้างองค์กรยังไม่สามารถเชื่อมโยงการทำงานได้อย่างอัตโนมัติตามเป้าหมายขององค์กร 2. ศกช. ยังไม่ได้เป็นหน่วยงานทางการ ตามระเบียบ กพ. ขาดส่วนงานนโยบายและแผน 3. ยังไม่มีกลไกในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูล/มาตรฐานข้อมูลระดับกระทรวง
4. ระบบ (Systems)	1. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 2. ทุกส่วนงานมีขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน 3. การมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบค่าใช้จ่ายในภาพรวมของหน่วยงานโดยผู้บริหารและทุกคนในองค์กร 4. มีกระบวนการติดตามประเมินผล 5. การปฏิบัติงานมีการติดตามงานและการประสานงานที่ดี 6. มีระบบติดตามผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 7. มีระบบการวางแผนงานและถ่ายทอดงานอย่างเป็นระบบ	1. ขาดการนำผลวิเคราะห์การสำรวจความผูกพันต่อองค์กรมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการด้านบริหารงานบุคคล 2. ขาดการนำผลวิเคราะห์การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการองค์กรมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการด้านการให้บริการข้อมูล 3. ระบบงานด้านเอกสารมีขั้นตอนค่อนข้างมากทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน 4. อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องบางอย่างไม่เหมาะสมกับงาน 5. ข้อมูลที่นำมาใช้ในงานด้านการวิเคราะห์ยังมีไม่มากพอ
5. บุคลากร (Staff)	1. บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร สามารถทุ่มเทการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. บุคลากรที่มีความรู้แบบสหวิชาการสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย 3. บุคลากรส่วนใหญ่ อายุเฉลี่ยต่ำ ทำให้มีพลังในการทำงานได้อย่างทุ่มเทและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงมีทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเศรษฐศาสตร์เกษตร 4. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่มาจากหลายศูนย์/สำนัก เป็นข้อได้เปรียบในการประสานงานกับองค์กรภายใน	1. บุคลากรในปัจจุบันของ ศกช. ยังขาดองค์ความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/การจัดทำสถาปัตยกรรมข้อมูล/ด้านระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2. ขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ข้อมูล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. บุคลากรภายใน ศกช. ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานด้าน Big Data

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติโดยใช้ McKinsey's 7-S Framework (ต่อ)

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง	จุดอ่อน
5.บุคลากร (Staff)	5. บุคลากรส่วนใหญ่มีการแสวงหา และเรียนรู้สิ่งใหม่ อยู่เสมอ 6. ผู้บริหารเป็น young generation 7. มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง	4. จำนวนบุคลากรของ ศกช. ในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับ ปริมาณงาน 5. ขาดการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับ Big Data อย่างเป็นทางการ
6.ทักษะ (Skills)	1. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะและความรู้ เฉพาะด้าน และมีความพร้อมที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ 2. มีความสามารถในการประสานงานกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ 3. สามารถตอบสนองภารกิจใหม่และภารกิจเร่งด่วนได้ดี 4. บุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี 5. มีการ Coaching ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน 6. บุคลากรมีทักษะความรู้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบ 7. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในงาน มีการสร้างสมความรู้เป็นเวลานาน 8. มีการบริหารองค์ความรู้ ฝึกอบรม ให้เกิดทักษะความชำนาญ	1. บุคลากรขาดทักษะการมองงานภาพรวมทั้งระบบ และการบูรณาการงาน (ทำงานได้เฉพาะส่วนที่รับผิดชอบ) 2. การทำงานเพื่อตอบสนองงานเร่งด่วนมากกว่างานตาม แผนงานที่มีเป้าหมายระยะยาว 3. ยังขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง ในด้าน Big Data 4. ทักษะที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับ Big data เป็นทักษะ เฉพาะบุคลากรที่เข้ามาใหม่จึงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ 5. พนักงานในบางตำแหน่งขาดการพัฒนาทักษะที่เพียงพอกับ การทำงาน ส่งผลให้ทำงานล่าช้าและผิดพลาด 6. บุคลากรภายใน ศกช. มีหน้าที่และภารกิจที่ต้องดำเนินการ พร้อมกันหลายภารกิจ ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะที่ จำเป็นและเกี่ยวข้องได้อย่างเต็มที่
7.รูปแบบการบริหาร (Style)	1. มีช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายใน ผ่านช่องทางหลากหลายทำให้บุคลากรได้รับทราบข้อมูล ข่าวสารอย่างรวดเร็ว 2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและใต้บังคับบัญชา ทุกระดับเป็นไปอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง 3. ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้มีการตัดสินใจร่วมกัน และรับรู้ร่วมกัน 4. ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร 5. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการทำงาน 6. มีการแบ่งงานตามความเหมาะสมในแต่ละส่วนงาน และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง	1. การบริหารจัดการภายในองค์กรในภาพรวมยังบูรณา การร่วมกันไม่ทั่วถึง

2.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนอกของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

เพื่อให้ทราบถึง โอกาส (Opportunities – O) และอุปสรรค (Threats – T) ที่มีผลกระทบต่อองค์กร โดยใช้ เครื่องมือ PEST Analysis ประกอบด้วยการวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ

- 1) ปัจจัยทางการเมือง (Political-Legal forces – P)
- 2) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic force – E)
- 3) ปัจจัยทางด้านสังคม (Sociocultural forces – S)
- 4) ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technological forces – T)

ตารางที่ 2 ผลของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ PEST Analysis

ปัจจัยภายนอก	โอกาส	โอกาสที่จะเกิดภัยคุกคาม
ด้านการเมือง (Political-Legal forces)	1. มี พรบ. เศรษฐกิจการเกษตร ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรอย่างชัดเจน 2. มีแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ Memorandum Of Understanding : MOU) ในหน่วยงาน 3. ผู้บริหารมีความตั้งใจในการสนับสนุนการพัฒนาสถาปัตยกรรมข้อมูลขนาดใหญ่ของ ศกช. อย่างเต็มที่ 4. มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล/คณะทำงานขับเคลื่อน Data Governance 5. มีการประกาศใช้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นการกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้ 6. มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูล และกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชน ณ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data of Thailand) 7. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตร รวมทั้ง Technology และนวัตกรรม รัฐบาลมีเป้าหมายในการทำนโยบาย/มาตรการที่ใช้ข้อมูลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ 8. เรื่อง Big Data ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และนโยบาย กษ.ซึ่งจะต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรมโดย ศกช. ได้รับมอบหมายจาก กษ. ให้ดำเนินการด้าน Big Data ของ กษ. 9. รัฐบาลมีเป้าหมายในการทำนโยบาย/มาตรการที่ใช้ข้อมูลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ 10. เกิดการเชื่อมโยงการทำงานและระบบฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ขาดการกำหนดนโยบาย/แนวทางปฏิบัติในการจัดการข้อมูลและแหล่งข้อมูลภายในองค์กรที่ชัดเจน 2. ขาดแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลข้อมูลสำหรับข้อมูลขนาดใหญ่ในองค์กร 3. ขาดการกำหนดแนวทางการดำเนินการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act : PDPA) ในองค์กรอย่างชัดเจน 4. เพื่อให้นโยบาย Big Data บรรลุผลเป้าหมายตามนโยบายที่ตั้งไว้ จึงเร่งรัดให้ดำเนินการให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่พิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ 5. นโยบายที่กำหนดให้ภาครัฐใช้คลาวด์ภาครัฐทำให้เกิดข้อจำกัด และความเสี่ยงที่จะใช้งานทั้งจำนวนประสิทธิภาพระยะเวลา 6. มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง/รัฐบาล/ผู้บริหารบ่อยครั้ง ส่งผลให้นโยบายต่าง ๆ และการกำหนดแผนการดำเนินงานด้าน Big Data ไม่ต่อเนื่อง 7. มีความต้องการข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่หลากหลายทุกมิติ แต่ข้อมูลที่ต่อนำมาใช้ไม่สามารถรองรับความต้องการดังกล่าวได้ 8. โครงการศึกษาพัฒนาการจัดเก็บประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก และผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ 9. มีบางหน่วยงาน ไม่มีความพร้อมในการให้บริการเชื่อมโยงข้อมูล

ตารางที่ 2 ผลของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ PEST Analysis (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก	โอกาส	โอกาสที่จะเกิดภัยคุกคาม
ด้านเศรษฐกิจ (Economic forces)	1. ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ทำให้ภาคเกษตรมีความต้องการใช้ข้อมูลรอบด้านในลักษณะ Big Data มากขึ้น 2. ภาวะเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจาก โควิด-19 ในปัจจุบัน ทำให้ความต้องการบริการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นรูปแบบ online 3. ภาคเอกชนมีการสนับสนุนและลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตร ทำให้ภาคเกษตรมีทางเลือกและมีเงินทุนสนับสนุนด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น	1. การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลต่อปริมาณด้านพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตร รวมทั้งงบประมาณด้านอื่น ๆ ในการพัฒนาองค์กร 2. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดโรคระบาด โควิด-19 ทำให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณไปแก้ไขปัญหาเร่งด่วน 3. งบประมาณในการดำเนินงานต้องวางแผนล่วงหน้า ไม่สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วน
ด้านสังคม (Sociocultural forces)	1. มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น 2. สังคมเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุค Internet of Thing : IoT 3. รูปแบบการใช้ชีวิตที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว ทำให้มีการใช้ Artificial Intelligence : AI ในภาคเกษตรเพิ่มขึ้น 4. จากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีการเปลี่ยนถ่ายแรงงานจากภาคบริการกลับสู่ภาคเกษตรมากขึ้น 5. สถานการณ์โควิด-19 ทำให้ค่านิยม ความตื่นตัวในเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ เกษตรปลอดภัย มีเพิ่มมากขึ้นซึ่งนโยบายการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจทางการพัฒนาเศรษฐกิจ 6. มีแหล่งในการเผยแพร่ข้อมูลหลายช่องทางทางออนไลน์ 7. ภาครัฐสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer : YSF และ Smart Farmer : SF	1. สังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงและใช้เทคโนโลยีมีความยุ่งยากซับซ้อน 2. การให้ข้อมูล Socio ของเกษตรกรไม่ตรงตามข้อเท็จจริง 3. การสื่อสารสร้างความเข้าใจในภาครัฐกับเอกชนยังน้อย 4. พฤติกรรม สภาพความเป็นอยู่ เพศ ช่วงอายุ ภูมิภาคที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความต้องการข้อมูลด้านการเกษตรที่หลากหลาย
ด้านเทคโนโลยี (Technological forces)	1. ศกช. มีการสนับสนุนบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย 2. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากภาครัฐ 3. การมีโครงการพัฒนาเครื่องมือและแพลตฟอร์มกลางต่าง ๆ ของ ศกช. 4. ระบบ IT/ระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data)/โปรแกรมมีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย เชื่อมโยง/เผยแพร่ได้รวดเร็ว	1. ศกช. ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น อุปกรณ์ hardware software 2. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เสถียรและไม่ครอบคลุม 3. เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและแพลตฟอร์มมีราคาสูง 4. ความก้าวหน้าและรวดเร็วของสื่อเทคโนโลยีทำให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับตัวตามเทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่ทัน

2.1.3 ผลของการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญ โดยใช้เครื่องมือ Issue Priority Matrix (IPM) เพื่อให้ได้ข้อสรุปของระดับความสำคัญของโอกาสที่จะเกิดขึ้น และระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

ผลกระทบ							
โอกาสที่จะเกิดขึ้น	ระดับ	สูง		กลาง		ต่ำ	
	สูง	Po1	Pt6	Po2	Pt4	St4	
		Po3	Et2	Eo1	St1		
		Po4	Et3	So1			
		Po5	Tt1	So2			
		Po6	Tt2	So3			
		Po7	Tt4	So5			
		Po8		To5			
		Po9		To9			
		Po10		To10			
		Eo2					
		Eo3					
		So4					
		So6					
		So7					
		To1					
		To2					
		To3					
		To6					
		To7					
		To8					
	กลาง	To11	Pt1	To4	Pt5	To12	
			Pt7		St2		
			Pt9		St3		
			Et1		Tt3		
	ต่ำ		Pt2				
			Pt3				
			Pt8				

2.1.4 ข้อสรุปของระดับความสำคัญของโอกาสที่จะเกิดขึ้น และระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือ Issue Priority Matrix (IPM) แบ่งเป็นด้านบวกและด้านลบของแต่ละปัจจัยได้ ดังนี้

1) โอกาสที่จะเกิดขึ้นสูง และผลกระทบสูง ประกอบด้วย

1.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

(1) มี พรบ. เศรษฐกิจการเกษตร ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรอย่างชัดเจน

(2) ผู้บริหารมีความตั้งใจในการสนับสนุนการพัฒนาสถาปัตยกรรมข้อมูลขนาดใหญ่ของ ศกช. อย่างเต็มที่

(3) มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล/คณะทำงานขับเคลื่อน Data Governance

(4) มีการประกาศใช้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นการกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัวบุคคลและสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

(5) มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูล และกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชน ณ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data of Thailand)

(6) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตรรวมทั้ง Technology และ นวัตกรรม

(7) เรื่อง Big Data ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลและนโยบาย กษ. ซึ่งจะต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม โดย สศก. ได้รับมอบหมายจาก กษ. ให้ดำเนินการด้าน Big Data ของ กษ.

(8) รัฐบาลมีเป้าหมายในการทำนโยบาย/มาตรการที่ใช้ข้อมูลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์

(9) เกิดการเชื่อมโยงการทำงานและระบบฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

(1) ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดโรคระบาด โควิด-19 ทำให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณไปแก้ไขปัญหาเร่งด่วน

(2) งบประมาณในการดำเนินงานต้องวางแผนล่วงหน้า ไม่สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วน

(3) ศกช.ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น อุปกรณ์ hardware software

(4) ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เสถียร และไม่ครอบคลุม

(5) ความก้าวหน้าและรวดเร็วของสื่อเทคโนโลยีทำให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับตัวตามเทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่ทัน

2) โอกาสที่จะเกิดขึ้นสูง และผลกระทบปานกลาง ประกอบด้วย

2.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- (1) มีแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ในหน่วยงาน
- (2) ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ทำให้ภาคเกษตรมีความต้องการใช้ข้อมูลรอบด้านในลักษณะ Big Data มากขึ้น
- (3) มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น
- (4) สังคมเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุค IoT
- (5) รูปแบบการใช้ชีวิตที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว ทำให้มีการใช้ AI ในภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
- (6) สถานการณ์โควิด-19 ทำให้ค่านิยมความตื่นตัวในเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ เกษตรปลอดภัยมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนโยบายการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio-Circular-Green Economy : BCG Economy
- (7) Social Media ช่วยในการรวบรวม/เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง มีให้ใช้แพร่หลาย

2.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

- (1) เพื่อให้นโยบาย Big Data บรรลุผลเป้าหมายตามนโยบายที่ตั้งไว้ จึงเร่งรัดให้ดำเนินการให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่พิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ
- (2) สังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงและใช้เทคโนโลยีมีความยุ่งยากซับซ้อน

3) โอกาสที่จะเกิดสูง และผลกระทบต่ำ ประกอบด้วย

3.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- (1) พฤติกรรม สภาพความเป็นอยู่ เพศ ช่วงอายุ ภูมิภาค ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความต้องการข้อมูลด้านการเกษตรที่หลากหลาย

3.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี

4) โอกาสที่จะเกิดขึ้นปานกลาง และผลกระทบสูง ประกอบด้วย

4.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- (1) เทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ Blockchain AI และข้อมูลเชิงพื้นที่จากภาพถ่ายดาวเทียม Agri-map เป็นเครื่องมือ การใช้โดรนเก็บภาพพื้นที่เกษตร

4.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

(1) ขาดการกำหนดนโยบาย/แนวทางปฏิบัติในการจัดการข้อมูลและแหล่งข้อมูลภายในองค์กร
ที่ชัดเจน

(2) มีความต้องการข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่หลากหลาย ทุกมิติ แต่ข้อมูลที่ต้องนำมาใช้
ไม่สามารถรองรับความต้องการดังกล่าวได้

(3) มีบางหน่วยงาน ไม่มีความพร้อมในการให้บริการเชื่อมโยงข้อมูล

(4) การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลต่อบรรยากาศด้านพัฒนาและขับเคลื่อน
Big data ภาคเกษตร รวมทั้งงบประมาณด้านอื่น ๆ ในการพัฒนาองค์กร

5) โอกาสที่จะเกิดขึ้นปานกลาง และผลกระทบกลาง ประกอบด้วย

5.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

(1) ระบบ IT/ระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data)/โปรแกรมมีความทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย
เชื่อมโยง/เผยแพร่ได้รวดเร็ว

5.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

(1) นโยบายที่กำหนดให้ภาครัฐใช้คลาวด์ภาครัฐ ทำให้เกิดข้อจำกัด และความเสี่ยงที่จะใช้งาน
ทั้งจำนวน ประสิทธิภาพ ระยะเวลา

(2) การให้ข้อมูล Socio ของเกษตรกรไม่ตรงตามข้อเท็จจริง

(3) การสื่อสารสร้างความเข้าใจในภาครัฐกับเอกชนยังน้อย

(4) เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและแพลตฟอร์มมีราคาสูง

6) โอกาสที่จะเกิดขึ้นกลาง และผลกระทบต่ำ

6.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

(1) ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มหันมาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำรงชีวิต

6.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี

7) โอกาสที่จะเกิดขึ้นต่ำ และผลกระทบสูง

7.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- ไม่มี

7.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

(1) ขาดการกำหนดแนวทางการดำเนินการ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)
ในองค์กรอย่างชัดเจน

(2) โครงการศึกษาพัฒนาการจัดเก็บประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ต้องใช้
งบประมาณจำนวนมาก และผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

8) โอกาสที่จะเกิดขึ้นต่ำ และผลกระทบกลาง

8.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- ไม่มี

8.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี

9) โอกาสที่จะเกิดขึ้นต่ำ และผลกระทบต่ำ

9.1) ด้านผลกระทบเชิงบวก

- ไม่มี

9.2) ด้านผลกระทบเชิงลบ

- ไม่มี

2.1.5 การจัดกลุ่มผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติด้วย **SWOT Analysis** เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยพิจารณาทรัพยากรและความสามารถเพื่อประเมินสภาพแวดล้อมภายใน และค้นหาโอกาสและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกเพื่อประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ดังตาราง ที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. มีการยกย่อง สร้างเสริมกำลังใจภายในองค์กรเมื่อประสบผลสำเร็จหรือได้รับรางวัล 2. ความสามัคคีในการร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร 3. กระตือรือร้นในการที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามค่านิยมขององค์กร 4. ทำงานเป็นทีมในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร 5. พัฒนางค์กรแบบไม่หยุดนิ่ง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 6. มีการเปิดรับสิ่งใหม่ๆ ทันกับกระแสสังคม 7. รับฟังความคิดเห็นของทุกคนในองค์กร 8. บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร ทำให้เกิดความทุ่มเทกับงาน 9. มีการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมขององค์กร และถ่ายทอดสู่การปฏิบัติทำให้เกิดการกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 10. ได้รับการสนับสนุนและยอมรับให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ	1. ค่านิยมองค์กรเพิ่งเริ่มต้นนำมาใช้และถ่ายทอดในองค์กร จึงยังไม่เห็นผลชัดเจน 2. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่จึงขาดการถ่ายทอดงานแบบพี่สอนน้อง 3. การสื่อสารของคนรุ่นเก่าไม่สอดคล้องกับไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ 4. ระเบียบข้อบังคับจำนวนมากของระบบราชการได้สร้างความเคยชินกับข้าราชการว่าต้องเน้นความถูกต้องตามระเบียบมากกว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 5. องค์กรมีการกิจเชิงนโยบายเร่งด่วนมากและมีข้อจำกัดด้านเวลาจึงส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ 6. ข้อจำกัดของงบประมาณไม่สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน 7. บุคลากรบางส่วนขาดความเข้าใจในแผนปฏิบัติราชการ เช่น ความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ค่านิยมองค์กร กลยุทธ์ และการเชื่อมโยงตัวชี้วัดลงสู่แผนงาน/โครงการต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
11.บูรณาการงานและข้อมูลกับหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 12. มีแผนในการปฏิบัติงานและสามารถติดตามผลการดำเนินงาน 13. มีนโยบายที่เด่นชัดในการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 14. มีการวางแผนระยะยาวเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ 15. แผนปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก 16. ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ 20 ปี และนโยบายรัฐบาลต่อการพัฒนา และขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตร 17. เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำ Big data ของกระทรวงมีกลไกขับเคลื่อนที่ชัดเจน 18. โครงสร้างมีหน่วยงานที่รับผิดชอบครอบคลุมกลุ่มภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนที่ชัดเจน และนโยบายที่ตรงตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ 19. มีขนาดเล็ก สายบังคับบัญชาสั้น 20. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 21. ทุกส่วนงานมีขั้นตอนและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน 22. การมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบค่าใช้จ่ายในภาพรวมของหน่วยงานโดยผู้บริหารและทุกคนในองค์กร 23. มีกระบวนการติดตามประเมินผล 24. การปฏิบัติงานมีการติดตามงานและการประสานงานที่ดี 25. มีระบบติดตามผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ 26. มีระบบการวางแผนงานและถ่ายทอดงานอย่างเป็นระบบ 27. บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร สามารถทุ่มเทการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 28. บุคลากรมีความรู้แบบสหวิทยาการสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย	8. งานที่ได้รับมอบหมายมีจำนวนมาก 9. โครงสร้างองค์กรยังไม่สามารถเชื่อมโยงการทำงานได้อย่างอัตโนมัติตามเป้าหมายขององค์กร 10. เป็นโครงสร้างที่ไม่เป็นทางการ ขาดส่วนงานนโยบายและแผน และนโยบายที่ไม่ชัดเจน 11. ศกช. ยังไม่ได้เป็นหน่วยงานทางการ ตามระเบียบ กพ. 12. ยังไม่มีกลไกในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูล/มาตรฐานข้อมูล ระดับกระทรวง 13. นโยบายมีการทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ศสส. เป็นต้น 14. ขาดการนำผลวิเคราะห์การสำรวจความผูกพันต่อองค์กรมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการด้านบริหารงานบุคคล 15. ขาดการนำผลวิเคราะห์การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการองค์กรมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการด้านการให้บริการข้อมูล 16. ระบบงานด้านเอกสารมีขั้นตอนค่อนข้างมากทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน 17. อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องบางอย่างไม่เหมาะสมกับงาน 18. ข้อมูลที่นำมาใช้ในงานด้านการวิเคราะห์ยังมีไม่มากพอ 19.บุคลากร ในปัจจุบันของ ศกช. ยังขาดองค์ความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/การจัดทำสถาปัตยกรรมข้อมูล/ด้านระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 20. ขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ข้อมูล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 21. บุคลากรภายใน ศกช. ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานด้าน Big Data 22. จำนวนบุคลากรของ ศกช. ในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน 23. ขาดการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับ Big Data อย่างเป็นทางการ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
29. บุคลากรส่วนใหญ่อายุเฉลี่ยต่ำ ทำให้มีพลังในการทำงานได้อย่างทุ่มเทและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงมีทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเศรษฐศาสตร์เกษตร 30. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่มาจากหลายศูนย์/สำนักเป็นข้อได้เปรียบในการประสานงานกับองค์กรภายใน 31. บุคลากรส่วนใหญ่มีการแสวงหาและเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ 32. ผู้บริหารเป็น young generation 33. มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง 34. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะและความรู้เฉพาะด้าน และมีความพร้อมที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ 35. มีความสามารถในการประสานงานกับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ 36. สามารถตอบสนองภารกิจใหม่และภารกิจเร่งด่วนได้ดี 37. บุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี 38. มีการ Coaching ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน 39. บุคลากรมีทักษะความรู้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ 40. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในงานมีการสร้างสมความรู้เป็นเวลานาน 41. มีการบริหารองค์ความรู้ ผูกอบรม ให้เกิดทักษะความชำนาญ 42. มีช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายในผ่านช่องทางหลากหลาย ทำให้บุคลากรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว 43. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับเป็นไปอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง 44. ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้มีการตัดสินใจร่วมกันและรับรู้ร่วมกัน 45. ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร 46. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการทำงาน 47. มีการแบ่งงานตามความเหมาะสมในแต่ละส่วนงาน และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง	24. บุคลากรขาดทักษะการมองงานภาพรวมทั้งระบบและการบูรณาการงาน (ทำงานได้เฉพาะส่วนที่รับผิดชอบ) 25. การทำงานเพื่อตอบสนองงานเร่งด่วนมากกว่างานตามแผนงานที่มีเป้าหมายระยะยาว 26. ยังขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง ในด้าน Big Data 27. ทักษะที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับ Big data เป็นทักษะเฉพาะ บุคลากรที่เข้ามาใหม่จึงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ 28. พนักงานในบางตำแหน่งขาดการพัฒนาทักษะที่เพียงพอกับการทำงาน ส่งผลให้ทำงานล่าช้าและผิดพลาด 29. บุคลากรภายใน ศกช. มีหน้าที่และภารกิจที่ต้องดำเนินการพร้อมกันหลายภารกิจ ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง ได้อย่างเต็มที่ 30. การบริหารจัดการภายในองค์กรในภาพรวมยังบูรณาการร่วมกันไม่ทั่วถึง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ โดยใช้ SWOT Analysis

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. มี พรบ.เศรษฐกิจการเกษตร ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรอย่างชัดเจน 2. ผู้บริหารมีความตั้งใจในการสนับสนุนการพัฒนาสถาปัตยกรรมข้อมูลขนาดใหญ่ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติอย่างเต็มที่ 3. มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล/คณะทำงานขับเคลื่อน Data Governance 4. มีการประกาศใช้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นการกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคลรักษาความเป็นส่วนตัวและสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมั่นคงปลอดภัย 5. มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูล และกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชน ณ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data of Thailand) 6. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตรรวมทั้ง Technology และ นวัตกรรม 7. เรื่อง Big Data ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลและนโยบาย กษ. ซึ่งจะต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม โดย สศก. ได้รับมอบหมายจาก กษ. ให้ดำเนินการด้าน Big Data ของ กษ. 8. รัฐบาลมีเป้าหมายในการทำนโยบาย/มาตรการที่ใช้ข้อมูลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ 9. เกิดการเชื่อมโยงการทำงานและระบบฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดโรคระบาด โควิด 19 ทำให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณไปแก้ไขปัญหาเร่งด่วน 2. งบประมาณในการดำเนินงานต้องวางแผนล่วงหน้าไม่สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วน 3. สศก. ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น อุปกรณ์ hardware software 4. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เสถียร และไม่ครอบคลุม 5. ความก้าวหน้าและรวดเร็วของสื่อเทคโนโลยีทำให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปรับตัวตามเทคโนโลยีและนวัตกรรมไม่ทัน

2.1.6 การใช้เครื่องมือ TOWS Matrix สร้างกลยุทธ์

การจับคู่ระหว่างปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors) แล้ววิเคราะห์ด้วย TOWS Matrix จะทำให้ได้กลยุทธ์ออกมา 4 รูปแบบ ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงแก้ไข กลยุทธ์เชิงรับ และกลยุทธ์เชิงป้องกัน และนำมากำหนดประเด็นพัฒนาได้ 4 ประเด็นพัฒนา ดังนี้

การวิเคราะห์ TOWS Matrix

S₁₀ ได้รับการสนับสนุนและยอมรับให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ S₁₁ บูรณาการงานและข้อมูลกับหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร S₁₆ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ 20 ปี และนโยบายรัฐบาลต่อการพัฒนา และขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตร S₁₇ เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำ Big data ของกระทรวงมีกลไกขับเคลื่อนที่ชัดเจน	O₄ มีการประกาศใช้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็น การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มา และการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคลรักษา ความเป็นส่วนบุคคลและสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย O₆ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สนับสนุนและให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตรรวมทั้ง Technology และ นวัตกรรม O₇ เรื่อง Big Data ได้ถูกกำหนดไว้ใน 0 ยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาลและนโยบาย กษ. ซึ่งจะต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม โดย สศก. ได้รับมอบหมายจาก กษ. ให้ดำเนินการด้าน Big Data ของ กษ.
กลยุทธ์เชิงรุก (S + O) : การบริหารจัดการและกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตรตามหลักการสากลและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)	
S₁₀ ได้รับการสนับสนุนและยอมรับให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ S₁₁ บูรณาการงานและข้อมูลกับหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร S₁₅ แผนปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก S₂₀ มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ S₃₅ มีความสามารถในการประสานงานกับองค์กรภาครัฐภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ	T₃ ศกช.ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น อุปกรณ์ hardware software T₄ ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เสถียร และไม่ครอบคลุม
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (S + T) : การพัฒนา การเชื่อมโยง การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูลการเกษตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	

W₁₉ บุคลากร ในปัจจุบันของ ศกช. ยังขาดองค์ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/ การจัดทำสถาปัตยกรรม ข้อมูล/ด้านระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ W₂₁ บุคลากรภายใน ศกช. ขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานด้าน Big Data W₂₃ ขาดการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับ Big Data อย่างเป็นทางการ W₂₆ ยังขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทาง ในด้าน Big Data W₂₇ ทักษะที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับ Big data เป็นทักษะเฉพาะ บุคลากรที่เข้ามาใหม่จึงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ	T₃ ศกช.ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น อุปกรณ์ hardware software T₄ ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่เสถียร และไม่ครอบคลุม
กลยุทธ์เชิงรับ (W + T) : การพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	

W₁₇ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง บางอย่างไม่เหมาะสมกับงาน W₁₈ ข้อมูลที่นำมาใช้ในงานด้านการวิเคราะห์ยังมีไม่มากพอ W₁₉ บุคลากร ในปัจจุบันของ ศกช. ยังขาดองค์ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/ การจัดทำสถาปัตยกรรม ข้อมูล/ด้านระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ W₂₃ ขาดการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับ Big Data อย่างเป็นทางการ	O₅ มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูลและกำหนดแนวทางและมาตรฐานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวเปิดเผยแก่ประชาชน ณ ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data of Thailand) O₆ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อน Big data ภาคเกษตรรวมทั้ง Technology และ นวัตกรรม O₉ เกิดการเชื่อมโยงการทำงานและระบบฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กลยุทธ์เชิงแก้ไข (W + O) : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	

จากการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ได้นำกลยุทธ์ทั้งหมดมาจัดทำเป็นประเด็นพัฒนา และกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด รวมทั้งระบุแผนงาน/โครงการของแต่ละประเด็นพัฒนาทั้ง 4 ประเด็นพัฒนา พร้อมทั้งแนวทางดำเนินการ ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2.1.7 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ การบรรลุเป้าหมายและความสำเร็จขององค์กร ทั้งเชิงบวกและเชิงลบจากการตัดสินใจหรือจากการที่มีโครงการหรือนโยบายนั้น ซึ่งในการระดมความคิดได้วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกเป็น รัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนราชการอื่น เกษตรกร หน่วยงานราชการต่างประเทศ องค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบ ต่อองค์กร/โครงการ/แผนงาน ที่มีบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน เพื่อป้องกันความเสี่ยงล่วงหน้าด้วยการวางแผนอย่างมีระบบ

1) รัฐบาล

สิ่งที่ต้องการให้ทำ

(1) สนับสนุนการวางนโยบายด้านเกษตรของประเทศ และวางแผนพัฒนาการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลด้านการเกษตรแห่งชาติร่วมกัน

(2) ยกระดับการพัฒนาฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและเกษตรกร ไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

สิ่งที่ไม่ต้องการให้ทำ

(1) ข้อเสนอแนะที่ไม่ก่อให้เกิดแนวทางในการปรับปรุงนโยบายในอนาคต

(2) ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง และนำเสนอข้อมูลเชิงลบ

2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ต้องการให้ทำ

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และผู้ใช้งานทุกระดับบูรณาการข้อมูลสารสนเทศภาคการเกษตร ที่ครอบคลุมทุกมิติ

(2) ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผน การขับเคลื่อนแผน นโยบายสำคัญ ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ไม่ต้องการให้ทำ

(1) การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ที่ล่าช้า ไม่ทันเวลา บิดเบือนข้อเท็จจริง

(2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาของผู้บริหาร เกษ. ได้

3) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สิ่งที่ต้องการให้ทำ

(1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศ ที่รวมข้อมูลตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด

(2) บูรณาการ กำหนดมาตรฐาน จัดทำข้อมูลที่เป็นเอกภาพ และเชื่อมโยงข้อมูลภาคเกษตรของประเทศ

(3) พัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Real Time และเครื่องมือเพื่อการพยากรณ์และวางแผนพัฒนาการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ส่งเสริมการนำข้อมูล Big Data มาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และภัยพิบัติทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) สามารถเผยแพร่และส่งเสริมให้เกิดการใช้ข้อมูลเพื่อการทำเกษตรกรรม และนโยบายเกษตรอย่างแพร่หลาย

สิ่งที่ต้องการให้ทำ

- (1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและไม่ทันเวลา
- (2) การจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นเอกภาพ

4) เกษตรกร

สิ่งที่ต้องการให้ทำ

- (1) สามารถที่จะวางแผนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับการตลาด
- (2) เพื่อวางแผนการเพาะปลูกและติดตามข้อมูลราคาสินค้าทางการเกษตรสิ่งที่ต้องการให้ทำ
- (3) ข้อมูลที่ไม่มีความน่าเชื่อถือ การพยากรณ์ที่ผิดพลาด
- (4) เสนอปัญหาไม่ตรงตามความเป็นจริงที่เกษตรกรได้รับ

2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategy Formulation)

เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ผลสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของ ศกษ. เพื่อนำมาจัดทำโครงการภายใต้แผนพัฒนาองค์กรโดยจะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายขององค์กร ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด รวมถึงการกำหนดประเด็นการพัฒนาในระดับองค์กรโดยรวม (Corporate-level strategy) ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักขององค์กรโดยได้นำผลการวิเคราะห์ด้วยกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix มากำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาทั้ง 4 ประเด็นพัฒนาของแผนพัฒนาองค์กร ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร คือความสอดคล้องกันของวิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสม และความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2.3 การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control)

การประเมินผลและการควบคุม คือกระบวนการติดตามกิจกรรม และการปฏิบัติงานขององค์กร อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินว่าภายใต้โครงการ หรือแผนงานที่กำหนดไว้ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร ควรดำเนินการต่อหรือไม่ และสามารถนำมาต่อยอด หรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร

บทที่ 3

โครงการภายใต้แผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)

คณะทำงานพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญในด้านต่าง ๆ จากการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในแผนปฏิบัติราชการขององค์กรระยะ 5 ปี สู่การนำไปใช้ในการวางแผนแผนปฏิบัติราชการของ ศกช. ให้สอดคล้องกับนโยบาย ศกช. และเพื่อให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิบัติงานประจำปีของ ศกช. ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์ (Vision) ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

“เป็นศูนย์กลางในการบริการข้อมูลการเกษตรที่เป็นปัจจุบัน มีคุณภาพและธรรมาภิบาล ตอบสนองความต้องการทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับภาคการเกษตรของประเทศ”

3.2 พันธกิจ (Mission) ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

- 1) จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล บริหารจัดการ และกำกับดูแลด้านข้อมูลการเกษตร เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล
- 2) พัฒนาระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์พยากรณ์ สนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาการเกษตร
- 3) ดำเนินการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับเป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลคุณภาพด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำที่เป็นปัจจุบัน
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูล ให้กับบุคลากร เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญ และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการพัฒนาสถาปัตยกรรม ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

3.3 ค่านิยมขององค์กร “NABC”

- Novelty : ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ สร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
- Agility : ทำงานเชิงรุก มีความยืดหยุ่น ปรับทันต่อสถานการณ์
- Broadcast : บริการข้อมูลอย่างถูกต้อง เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ อย่างมีประสิทธิภาพ
- Credibility : ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ

3.4 แผนพัฒนาองค์กรศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)

ประเด็นพัฒนาที่ 1: การบริหารจัดการและกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตรตามหลักการสากล และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ประเด็นพัฒนาที่ 2: การพัฒนา การเชื่อมโยง การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูล การเกษตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็นพัฒนาที่ 3: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย

ประเด็นพัฒนาที่ 4: การพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

3.5 ความเชื่อมโยงของแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีไปสู่แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี (ปี 2566-2570) (ฉบับเพิ่มเติม)

ความเชื่อมโยงประเด็นพัฒนาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระยะ 5 ปี ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ				
ประเด็นพัฒนา สศก.	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การเกษตรและนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร		ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาศักยภาพองค์กรและศักยภาพบุคลากร	
วิสัยทัศน์	เป็นศูนย์กลางในการบริการข้อมูลการเกษตรที่เป็นปัจจุบัน มีคุณภาพและธรรมาภิบาล ตอบสนองความต้องการทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับภาคการเกษตรของประเทศ			
	พันธกิจ		ค่านิยม	
	1.จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลบริหารจัดการและกำกับดูแลด้านข้อมูล การเกษตร เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กร ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล 2. พัฒนาระบบสารสนเทศและ โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศเพื่อเป็น เครื่องมือในการวิเคราะห์พยากรณ์ สนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนา การเกษตร	3. ดำเนินการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูล ด้านการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับเป็นศูนย์กลางการให้บริการ ข้อมูลคุณภาพด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำที่เป็นปัจจุบัน 4. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลให้กับ บุคลากรเพื่อให้ความเชี่ยวชาญและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการพัฒนา สถาปัตยกรรม ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	N (Novelty): ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ สร้างผลงานวิจัย และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง A (Agility): ทำงานเชิงรุก มีความยืดหยุ่น ปรับทันต่อสถานการณ์ B (Broadcast): บริการข้อมูลอย่างถูกต้อง เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ C (Credibility): ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ	
ประเด็นพัฒนาของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ				
ประเด็นพัฒนาที่ 1 การบริหารจัดการและกำกับดูแล ธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตร ตามหลักการสากลและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)		ประเด็นพัฒนาที่ 2 การพัฒนา การเชื่อมโยง การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูลการเกษตร ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ประเด็นพัฒนาที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	ประเด็นพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทักษะของบุคลากร ด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

ประเด็นพัฒนาที่ 1 การบริหารจัดการและกำกับดูแล ธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตรตามหลักการสากล และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)	ประเด็นพัฒนาที่ 2 การพัฒนา การเชื่อมโยง การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูล การเกษตร ที่ตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ประเด็นพัฒนาที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย	ประเด็นพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทักษะของ บุคลากรด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล ขนาดใหญ่ (Big Data)
เป้าประสงค์	เป้าประสงค์	เป้าประสงค์	เป้าประสงค์
การให้บริการด้านข้อมูลการเกษตรเป็นไปตามแนวทางตาม กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของสำนักงานพัฒนารัฐบาล ดิจิทัล (องค์กรมหาชน) DGA	สร้างระบบสารสนเทศที่บูรณาการข้อมูลการเกษตรเพื่อ การให้บริการข้อมูลด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำและน่าเชื่อถือแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ เป็นระบบศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรโดยมีการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (Technology and Digital Innovation) ในการวิเคราะห์และให้บริการข้อมูลด้านการเกษตร	มีระบบประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลแบบ Hybrid Multi Cloud และโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่น รวดเร็ว มั่นคงปลอดภัยที่รองรับการปฏิบัติงานและ ใช้งานของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกสถานที่ทุกเวลา โดยมีการจัดการสิทธิ์การเข้าถึงทรัพยากรและบริการ อีกทั้งเป็น ศูนย์กลางการตรวจสอบและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศที่เป็นมาตรฐานในระดับสากล	บุคลากรของ ศกช. มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสถาปัตยกรรมข้อมูล และด้านระบบรักษาความ มั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามมาตรฐานสากล
ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด
1. การกำหนดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) และมีการปรับปรุงตามกรอบแนวทางธรรมาภิบาลอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี 2. การจัดทำสถาปัตยกรรมข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตรและมีการปรับปรุงอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี 3. แพลตฟอร์มข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตรจำนวน 1 ระบบ	1. ระบบที่เชื่อมโยงและบริการข้อมูลด้านการเกษตรอย่างน้อย 1 ระบบ 2. ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและบริการหลัก ไม่น้อยกว่า 2 ระบบ 3. การแลกเปลี่ยนและบูรณาการข้อมูลการเกษตรอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี 4. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการข้อมูลการเกษตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 5. จำนวนผู้เข้าใช้บริการข้อมูลการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ปี จากปีฐาน 6. การประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัล อย่างน้อย 1 ระบบต่อปี	1. ระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการใช้งานและปฏิบัติงานจากทุกที่ ทุกเวลา 1 ระบบ 2. ระบบสารสนเทศที่สามารถประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลบนระบบ แบบ Hybrid Multi Cloud 1 ระบบ	1. เจ้าหน้าที่ ศกช. ได้รับการอบรมการพัฒนาเครื่องมือการจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล อย่างน้อย 2 หลักสูตรต่อปี 2. บุคลากรได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อย่างน้อยร้อยละ 80 3. จัดสัมมนาด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี

3.6 ประเด็นพัฒนาที่ 1: การบริหารจัดการและกำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลการเกษตรตามหลักการสากลและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

เป้าประสงค์ : การให้บริการด้านข้อมูลการเกษตรเป็นไปตามแนวทางตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) DGA โดยมีรายละเอียดแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับแผนพัฒนาองค์กร ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
1	โครงการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	1. เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศให้เป็นไปตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2. เพื่อจัดทำนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลและแนวทางปฏิบัติของ สศก.	มีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติด้านการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ (Data Governance) เป็นไปตามเกณฑ์จัดทำธรรมาภิบาลภาครัฐ ภายในปี 2570	1. ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 2. วิเคราะห์ความแตกต่าง (Gap Analysis) กับกรอบธรรมาภิบาลภาครัฐ 3. จัดทำแผนการพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการ/ระเบียบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 4. ศึกษาและพัฒนาต้นแบบ Data Governance Platform เพื่อจัดเก็บ Metadata และ Sharing Master Data 5. อบรมการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศตามกรอบธรรมาภิบาลภาครัฐ 6. ดำเนินการตามแผนการพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ						สธช.
2	โครงการจัดทำแนวทางปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001	เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปตาม มาตรฐาน ISO/IEC 27001	ได้คู่มือ และแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อขอรับรองมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศตาม มาตรฐาน ISO/IEC 27001 ภายในปี 2570”	1. จ้างที่ปรึกษาเพื่อ ศึกษาและทบทวนกระบวนการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. วิเคราะห์ความแตกต่าง (Gap Analysis) กับกฎระเบียบและมาตรฐานการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. จัดทำแผนการพัฒนา/ปรับปรุงกระบวนการ/โครงสร้าง/ อัตรากำลัง/ระเบียบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ						สบช. โดย ประสานงาน ร่วมกับ ศสส.

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
2	โครงการจัดทำแนวทางปฏิบัติ ด้านความมั่นคงปลอดภัย เทคโนโลยีสารสนเทศ (ISMS) ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001 (ต่อ)			4. อบรมบุคลากรเพื่อสร้างความตระหนักรู้ 5. ตรวจสอบ และทบทวนคู่มือที่เกี่ยวข้องกับ มาตรฐาน ISO/IEC 27001 5. ขอรับการตรวจ/การประเมิน เพื่อรับรอง มาตรฐานด้านความปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามมาตรฐาน ISO/IEC 27001						สบข. โดย ประสานงาน ร่วมกับ ศสส.
3	โครงการจัดทำสถาปัตยกรรม ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร	1. เพื่อให้ ศกช. มีการจัดการข้อมูลในทุก กระบวนการ การวาง workflow การไหล ของข้อมูลภายในและภายนอกที่ เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ตลอดจน การประมวลผลนำไปใช้และการนำเสนอ 2. เพื่อให้การรวบรวมและเชื่อมต่อ (integration) ข้อมูลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกทางธุรกิจ (business insight) ได้แม่นยำมากขึ้น	1. โมเดลการบริหารจัดการข้อมูล 1 ระบบ 2. มีแนวทางในการจัดการกับข้อมูลตั้งแต่ การจัดเก็บ ไปจนถึงการแปลงเป็นสารสนเทศ พร้อมใช้ประโยชน์ลดจำนวนข้อมูลที่อยู่ใน ลักษณะ Business Silo ลงได้ร้อยละ 10 ภายในปี 70	1. ศึกษาแนวนโยบาย วิสัยทัศน์ ตลอดจน ยุทธศาสตร์ความต้องการและเป้าหมาย ของหน่วยงาน 2. รวบรวมข้อมูลและศึกษาสภาพแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ ระบบงานของ ศกช. ในปัจจุบัน 3. วิเคราะห์ระบบงาน สร้างสถาปัตยกรรมข้อมูล ของ ศกช. ในปัจจุบัน 4. วิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ในการ พัฒนาข้อมูลขององค์กร 5. วิเคราะห์และออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล ของ ศกช. ในอนาคต 6. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีความรู้ ความเข้าใจและได้ใช้ประโยชน์จากสถาปัตยกรรม ข้อมูลที่ดีมากขึ้น 7. ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุง การจัดทำสถาปัตยกรรมข้อมูล						คณะทำงาน พัฒนาและ บูรณาการ ข้อมูลขนาด ใหญ่ด้าน การเกษตร ของ ศกช. โดย ประสานงาน ร่วมกับ ศสส.

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
4	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร	1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูลและการสำรวจจัดเก็บข้อมูลทั้งภายในและภายนอก กษ. 2. เพื่อบูรณาการข้อมูลด้านการเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน พร้อมสำหรับการนำไปวิเคราะห์หรือใช้ประโยชน์ 3. เพื่อรวบรวมข้อมูลจากหลากหลายแหล่งที่มาเก็บไว้ในที่เดียวให้เป็นชุดข้อมูลหลักเพื่อลดเวลาการทำงาน โดยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลโดยไม่จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลใหม่ด้วยตนเอง 4. เพื่อให้บริการข้อมูลกับผู้ใช้ข้อมูลตามสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล	มีระบบการบูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงานที่สมบูรณ์ครบถ้วน* จำนวน 1 ระบบ ภายในปี 2570 *สมบูรณ์ครบถ้วน คือ มีการประเมินผลและพัฒนาระบบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1.วิเคราะห์ เปรียบเทียบ เพื่อเลือกเทคโนโลยีเครื่องมือที่เหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของระบบ 2.พัฒนา/จัดหาและติดตั้งระบบ โดยประกอบด้วย - การนำเข้าข้อมูล (Ingestion) - การจัดเก็บข้อมูล (Storage) - การประมวลผลข้อมูล (Transformation) - การทำให้บริการข้อมูล (Serving) - การทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) - การทำ Data Lineage - การควบคุมระบบงาน (Orchestration) - การให้บริการข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) 3.จัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร 4.พัฒนาและบริหารจัดการ การให้บริการข้อมูล 5.ประเมินผลและพัฒนาระบบ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 6.การอบรม Admin และ User หรือผู้ใช้งานระบบที่เกี่ยวข้อง						สรช. /สวป.

3.7 ประเด็นพัฒนาที่ 2 : การพัฒนา การเชื่อมโยง การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการให้บริการข้อมูลการเกษตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป้าประสงค์ : สารสนเทศที่บูรณาการข้อมูลการเกษตรเพื่อการให้บริการข้อมูลด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำและน่าเชื่อถือแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นระบบ ศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรโดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (Technology and Digital Innovation) ในการวิเคราะห์และให้บริการข้อมูลด้านการเกษตร โดยมีรายละเอียดแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับแผนพัฒนาองค์กร ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการสนับสนุนและให้บริการข้อมูลขนาดใหญ่	1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการข้อมูลโดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลทรัพยากรการบูรณาการข้อมูล 2. ลดเวลา ลดขั้นตอนและลดการใช้ทรัพยากรในการค้นหาและเรียกดูข้อมูลการเกษตร 3. เกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตรงกับความต้องการ	หน่วยงานสามารถให้บริการด้านข้อมูลการเกษตร ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม แบบจำนวน 1 ระบบ	1. ศึกษา และวิเคราะห์แพลตฟอร์มข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร 2. บูรณาการข้อมูลด้านการเกษตร และเชื่อมโยงข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานให้สามารถเป็นศูนย์กลางข้อมูลที่พร้อมสนับสนุนข้อมูลแก่ประชาชน 3. พัฒนารูปแบบการให้บริการข้อมูลโดยการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ บุคลากร รวมถึงเพิ่มช่องทางการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง						สธข./สวป./สบข.
2	โครงการพัฒนา/ประยุกต์ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร	มีเครื่องมือวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสนับสนุน/วางแผนด้านการเกษตร	จำนวนเครื่องมือในการวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร ไม่น้อยกว่า 2 เครื่องมือ	1. พัฒนา/ประยุกต์ใช้และดูแลเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร 2. อบรมหลักสูตร “การใช้งานเครื่องมือในการวิเคราะห์ภัยเศรษฐกิจการเกษตร” ให้แก่เจ้าหน้าที่ สศก. 3. จัดทำรายงานการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ และพยากรณ์ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร						สธข./สบข./สวค./สวป.

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
3	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์ม Coaching Program Platform (CPP)	เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแพลตฟอร์ม CPP รวมถึงประชาสัมพันธ์โครงการ	1. การจัดทำองค์ความรู้การทำกิจกรรมทางการเกษตร 2. การประชาสัมพันธ์ในสื่อ 1 ช่องทาง/ครั้ง/ปี	1. เชื่อมโยงและจัดเก็บองค์ความรู้ด้านการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น 2. ประชาสัมพันธ์ในสื่อช่องทางต่าง ๆ						สบข.
4	โครงการศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ/ภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตรโดยใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่	จัดทำรายงานการศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ/ภัยพิบัติ เพื่อเสนอแนะแนวทาง และมาตรการที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และขับเคลื่อนการดำเนินงาน/ตอบสนองต่อนโยบายรัฐ	1. จำนวนรายงานการคาดการณ์ การติดตาม และวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ การเกษตร 6 ฉบับต่อปี 2. หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำรายงานการวิเคราะห์ฯ ไปใช้ประโยชน์ อย่างน้อย 1 หน่วยงาน	1. ศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ/ภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตร โดยใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ 2. จัดทำข้อมูลสนับสนุน/รายงานการคาดการณ์ การติดตาม และวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตร 3. นำเสนอต่อ ผู้บริหาร สศก. หรือ กษ. เพื่อพิจารณา ในการสนับสนุนการตัดสินใจและขับเคลื่อนการดำเนินงาน/ตอบสนองต่อนโยบายรัฐ						สวค.
5	โครงการประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมให้เกิดการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย	ผู้ใช้งานในระดับต่าง ๆ ทุกภาคส่วนสามารถนำข้อมูล Big Data ไปต่อยอดประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์อย่างแพร่หลาย	1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ต่อปี 2. จำนวนครั้งของการดาวน์โหลดข้อมูล เพื่อนำไปใช้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี	1. การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร บทความและบทวิเคราะห์ต่อสาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ 2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น 3. การสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์						สบข.
6	แพลตฟอร์ม Public AI สินค้าเกษตร	ศึกษา ออกแบบ และจัดทำแบบจำลอง สนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปซึ่งครอบคลุมการให้คำแนะนำการบริหารจัดการแปลงและกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึง	1. แบบจำลองสนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป ซึ่งครอบคลุมการให้คำแนะนำการบริหารจัดการแปลงและกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึง	1. ศึกษา ออกแบบ และจัดทำแบบจำลอง สนับสนุนการตัดสินใจโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป ซึ่งครอบคลุมการให้คำแนะนำการบริหารจัดการแปลง และกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร						สวป./ ส่วนอื่นร่วมดำเนินการ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
6	แพลตฟอร์ม Public AI สินค้าเกษตร (ต่อ)	การประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อสังคมออนไลน์	สินค้าเกษตรสำหรับ 5 พืชเกษตร สัตว์ หรือสัตว์น้ำ 2. แพลตฟอร์ม Public AI เพื่อสนับสนุนการเพาะปลูกสำหรับ 5 พืช สัตว์ หรือสัตว์น้ำ 3. การประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์	2. ออกแบบและปรับปรุงแพลตฟอร์ม Public AI สินค้าเกษตร 3. การประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์						สวป./ ส่วนอื่นร่วม ดำเนินการ
7	การติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ภัยพิบัติทางการเกษตร	ติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ภัยพิบัติทางการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร เพื่อจัดทำรายงานการเสนอแนะมาตรการ/นโยบายช่วยเหลือเกษตรกร ให้ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ทราบ	1. จำนวนเครื่องมือในการวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร อย่างน้อย 1 เครื่องมือ 2. จำนวนรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง	1. ติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ ทั้งภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย และโรคระบาดที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรของประเทศ 2. ศึกษาและวิเคราะห์ภัยพิบัติที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร จัดทำรายงานเสนอแนะมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร เสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ						สตค.(สตภ.) *สตค.ตั้งขึ้น โดยยุบ สตภ. ตามคำสั่ง สตค.ปรับ โครงสร้าง ที่ 460/68 ลง 5 ส.ค.68
8.	การศึกษา และวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการนโยบายระดับประเทศ/ระดับกระทรวง	ศึกษา และวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เป็นนโยบายระดับประเทศ/ระดับกระทรวง เพื่อจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเป็นข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เกษตร	จำนวนรายงานความก้าวหน้าและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เกษตรอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง	1.จัดทำทวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการด้านการเกษตรเพื่อจัดทำรายงานความก้าวหน้าของโครงการตามนโยบายด้านการเกษตรต่าง 2. จัดทำทวิวิเคราะห์นโยบายระดับประเทศ/ระดับกระทรวง เพื่อประเมินผลกระทบและความคุ้มค่าและนำมาจัดทำรายงานเพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะแนวทางให้สอดคล้องกับการกำหนดนโยบายภาคเกษตร						สตค.

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
9	ติดตามการตรวจราชการในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ (क्रम.สัญจร)	ได้รับมอบหมายจากปลัด กษ. ให้ดำเนินการภารกิจสนับสนุนเพื่อเตรียมความพร้อมการปฏิบัติงานของ กษ. ประสานงานหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานส่วนภูมิภาคในการจัดทำข้อมูลด้านเกษตรที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการตรวจราชการให้แก่ นรม./รมว.กษ./รมช.กษ. และผู้บริหาร กษ. ลงพื้นที่ติดตามจตประเด็นข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กษ. เพื่อสรุปส่งสำนักงานสภาพัฒน์ฯ และนำข้อมูลดังกล่าวเข้าที่ประชุม ครม. ต่อไป	ร้อยละของประเด็นข้อสั่งการที่สรุปส่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ทันเวลาที่กำหนด ร้อยละ 100	1.ประสานงานเพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลประเด็นด้านเกษตร รวมทั้งลงพื้นที่ติดตามจตประเด็นข้อสั่งการ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสรุปส่งสำนักงานสภาพัฒน์ฯ และนำข้อมูลดังกล่าวเข้าที่ประชุม ครม. ต่อไป 2. ติดตามรายงานผลดำเนินงานตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (क्रम.สัญจร) เสนอ ปลัด กษ. เพื่อส่งสภาพัฒน์ฯ ต่อไป						สตค./ ส่วนอื่นร่วม ดำเนินการ
10.	สรุปประเด็นข้อสั่งการในตรวจราชการของของนายกรัฐมนตรี/รองนายกฯ (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กษ.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยฯ	เพื่อสรุปผลความก้าวหน้าตามประเด็นข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี/รองนายกฯ (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กษ.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีช่วยฯ ในการลงพื้นที่ตรวจราชการ เสนอผู้บริหาร สตค./กษ.	ร้อยละของประเด็นข้อสั่งการในการลงพื้นที่ตรวจราชการที่สรุปเสนอผู้บริหาร สตค./กษ. ร้อยละ 100	1. สตค. 1-12 ลงพื้นที่ที่ติดตามนายกรัฐมนตรี/รองนายกฯ /รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีช่วยฯ และส่งรายงานสรุปประเด็นข้อสั่งการฯ (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กษ.) 2. ติดตามรวบรวมผลความก้าวหน้าตามประเด็นข้อสั่งการและรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหาร สตค./กษ. (google from)						สตค.

3.7 ประเด็นพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

เป้าประสงค์: มีระบบประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลแบบ Hybrid Multi Cloud และโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่น รวดเร็ว มั่นคงปลอดภัยที่รองรับการปฏิบัติงานและใช้งานของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกสถานที่ทุกเวลา โดยมีการจัดการสิทธิ์การเข้าถึงทรัพยากรและบริการ อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการตรวจสอบและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ที่เป็นมาตรฐานในระดับสากล โดยมีรายละเอียดแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับแผนพัฒนาองค์กร ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
1	โครงการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากร (Identity and Access Management : IAM)	1. เพื่อมีศูนย์กลางของการบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานและการบริหารจัดการสิทธิ์ในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับ ศกข. ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งองค์กรในด้านการจัดการธรรมาภิบาลการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการสำรองข้อมูล 2. เพื่อให้ ศกข. มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานและง่ายต่อการกำหนดและบังคับใช้นโยบายการใช้งาน ซึ่งรองรับการจัดการตามมาตรฐานสากล และข้อบังคับทางกฎหมาย เช่น ISO/IEC 27001, PDPA, GDPR 3. เพื่อให้มีการพิสูจน์ทราบ (Authentication) แบบ Single Sign On (SSO) และการยืนยันตัวตนหลายปัจจัย (Multi-factor Authentication) สำหรับเจ้าหน้าที่ ศกข. ในการเข้าถึงทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสะดวกในขั้นตอนเดียวและมีความมั่นคงปลอดภัย	1. การบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเป็นระบบ 2. การจัดการบัญชีผู้ใช้งานและการบริหารจัดการ สิทธิ์ในการเข้าถึงทรัพยากร และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. ศึกษาและวิเคราะห์ระบบบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานในปัจจุบันของ ศกข. และการบริหารจัดการการเข้าถึง (Access Management) ของระบบสารสนเทศและทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันของ ศกข. 2. ออกแบบและพัฒนาโครงสร้างการจัดการจัดการกลุ่มผู้ใช้บัญชีผู้ใช้และการบริหารจัดการการเข้าถึง (Identity and Access Management) รูปแบบการยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (Multi- Factor Authentication) และการยืนยันตัวตนแบบไม่ต้องใช้รหัสผ่าน (Password-less Authentication) บนบริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรสำหรับผู้ภายใน ศกข. และการบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก 3. ทำการถ่ายโอนข้อมูลบัญชีผู้ใช้ Directory Migration) ของระบบบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้ ในปัจจุบันของ ศกข. ไปยังบริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากร 4. ทำการปรับปรุงระบบบริการการเข้าถึง						สวป./สธช./ศสส.

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
1	โครงการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากร (Identity and Access Management : IAM) (ต่อ)			ของระบบสารสนเทศและทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ (Application and IT Resource Access Management) ที่ใช้ระบบบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้ในปัจจุบันของ ศกช. ให้เปลี่ยนมาใช้บริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรทดแทน 5. กำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อของระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรสำหรับ ศกช. สำหรับทำงานร่วมกับระบบงานสารสนเทศและบริการในอนาคต 6. ทำการปรับปรุงระบบการบริการการเข้าถึงของระบบสารสนเทศ(Application Access Management) ที่มีระบบบริหารให้จัดการบัญชีผู้ใช้ของระบบสารสนเทศเองให้เปลี่ยนมาใช้บริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรทดแทนพร้อมถ่ายโอนและปรับปรุง ข้อมูลบัญชีผู้ใช้ไปยังบริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากร 7. ทำการทดสอบการทำงานของระบบ (System Testing) ทำการฝึกอบรม (System Training) และนำบริการระบบบริหารจัดการตัวตนและการเข้าถึงทรัพยากรขึ้นสู่การใช้งานจริง (System Deployment and Go-Live)						สวป./สรช./ศสส.

3.9 ประเด็นพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

เป้าประสงค์ : บุคลากรของ ศกข. มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสถาปัตยกรรมข้อมูล และด้านระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามมาตรฐานสากล

โดยมีรายละเอียดแนวทางการดำเนินงานเพื่อรองรับแผนพัฒนาองค์กร ปี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
1	โครงการจัดตั้ง ศกข. เป็นหน่วยงานตามโครงสร้างของ สศก.	เพื่อผลักดันศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติเป็นหน่วยงานตามโครงสร้างของกฎกระทรวงภายในปี 2570	1. ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (ศกข.) ได้รับจัดตั้งเป็นหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายในปี 2570 2. การสัมมนาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อปี 3. เจ้าหน้าที่ของ ศกข. ได้รับการอบรมการพัฒนาเครื่องมือการจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างน้อย 2 หลักสูตรต่อปี	1. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อมาศึกษาบทบาทภารกิจหน้าที่ของ ศกข. 2. การจัดทำผลการดำเนินงานให้เป็นที่ประจักษ์ต่อประเทศ						คณะทำงานฯ
2	โครงการสร้างการรับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์	1. เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยทางไซเบอร์ 2. เพื่อบุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจและมีทักษะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์	1. มีการสื่อสารด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ภายในหน่วยงาน	1. รายงานข่าวสารด้านความปลอดภัยไซเบอร์เพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่บุคลากรในการประชุมประจำเดือนของหน่วยงาน						สธช.
3	โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)	1. เพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่อย่างมีมาตรฐานพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) และใช้เทคโนโลยี Big Data	1. บุคลากรของ ศกข. ผ่านการอบรมการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ร้อยละ 70 2. บุคลากรของ ศกข. ผ่านการอบรมมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในองค์กรร้อยละ 70	1. ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรเข้าร่วมการอบรมในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่						ทุกส่วนร่วมดำเนินการ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	ปี					ผู้รับผิดชอบ
					66	67	68	69	70	
3	โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) (ต่อ)	2. เพื่อเรียนรู้เครื่องมือและเทคนิคการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ข้อมูล 3. เพื่อนำเสนอตัวอย่างการใช้วิทยาศาสตร์ข้อมูลในองค์กรและการวิเคราะห์ข้อมูลจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค	3. บุคลากรของ ศกช. ผ่านการอบรมหลักสูตรวิทยาศาสตร์ข้อมูลในองค์กร ร้อยละ 70							ทุกส่วนร่วมดำเนินการ
4	โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัล	เพื่อพัฒนาบุคลากรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (ศกช.) ให้มีความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้	1. บุคลากรของ ศกช. ผ่านการเรียนรู้ทักษะด้านดิจิทัล ร้อยละ 100 2. ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้มากกว่าร้อยละ 60	1. กำหนดให้บุคลากรของ ศกช. ต้องเรียนรู้หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านดิจิทัล						ทุกส่วนร่วมดำเนินการ
5	โครงการสร้างการรับรู้และจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล	1. เพื่อบุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2. เพื่อบุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจขอบเขต นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน และผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ 3. เพื่อบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและมาตรการด้านข้อมูลที่กำหนด 4. เพื่อวางแผนจัดทำโครงสร้างและกำหนดการมีส่วนร่วมของบุคลากร	1. บุคลากรของ ศกช. มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามกรอบแนวทางได้อย่างถูกต้อง (บุคลากรของ ศกช. ร้อยละ 100 ผ่านการฝึกอบรมความรู้ด้านการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล)	1. กำหนดทักษะและศักยภาพที่จำเป็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำธรรมาภิบาลข้อมูล 2. ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลในหน่วยงาน 3. ฝึกอบรมความรู้เชิงทฤษฎีขั้นพื้นฐานของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล 4. ฝึกอบรมความรู้เชิงปฏิบัติของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล						สธช./ สบช.

3.10 แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรในระยะถัดไป (พ.ศ.2571-2575)

สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติในปี พ.ศ.25671-2575 นั้น จะนำ **เครื่องมือด้านการวางแผนอนาคตเชิงกลยุทธ์ (Strategic Foresight)** มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประยุกต์ใช้ควบคู่กับเครื่องมือการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ในรูปแบบเดิมในการยกระดับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ จากรูปแบบการวางแผนที่อิงข้อมูลอดีตและสถานการณ์ปัจจุบัน ไปสู่การเตรียมความพร้อมเชิงรุกต่อความไม่แน่นอนในระยะกลางและระยะยาว โดยมุ่งสำรวจความเป็นไปได้ของอนาคตในหลายฉากทัศน์ วิเคราะห์แรงขับเคลื่อนเชิงโครงสร้าง แนวโน้มและสัญญาณการเปลี่ยนแปลง (Trends & Signals) ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ระบบข้อมูล และบทบาทของภาครัฐ อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัลขั้นสูง โครงสร้างประชากรเกษตรกร และภูมิรัฐศาสตร์ของอาหาร เพื่อให้การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และทิศทางการพัฒนาองค์กรมีความสอดคล้องกับบริบทอนาคตมากกว่าการตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะหน้า

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรยังเป็นกระบวนการสำคัญในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กร โดยทำหน้าที่เป็นกรอบบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างนโยบาย เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องเป็นทิศทางเดียวกัน แผนพัฒนาองค์กรจึงมิได้เป็นเพียงเอกสารเชิงนโยบาย หากแต่เป็นเครื่องมือกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติเป็นไปอย่างมีเอกภาพ ต่อเนื่อง และสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภารกิจภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการ Strategic Foresight ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (พ.ศ.2571-2575)

แผนพัฒนาองค์กรของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (ศกช.) พ.ศ. 2566–2570 ได้กำหนดกรอบการพัฒนาองค์กรบนฐานการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ ผ่านเครื่องมือ SWOT, PEST, Issue Priority Matrix และ TOWS Matrix ซึ่งช่วยให้ ศกช. สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม บริบทการพัฒนาข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล และนโยบายสาธารณะในปัจจุบันมีลักษณะ “ผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ” (VUCA) สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนรัฐบาลและนโยบายบ่อยครั้ง ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นจากผู้ใช้อข้อมูลทุกภาคส่วน ทำให้การวางแผนที่ยึดเพียงแนวโน้มเชิงเส้นจากอดีตอาจไม่เพียงพอ

ทั้งนี้ จากการทบทวนแผนพัฒนาองค์กร พ.ศ. 2566–2570 ด้วยการใช้เครื่องมือเดิม อาทิ การวิเคราะห์ PEST และ Issue Priority Matrix สามารถจำแนกทิศทางความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญต่ออนาคตของ ศกช. ออกเป็น 4 แกนเชิงโครงสร้างหลัก ดังนี้

1) Governance & Politics ครอบคลุมความต่อเนื่องของนโยบาย Big Data และ Digital Government ซึ่งมีผลต่อเสถียรภาพของทิศทางการลงทุนและการพัฒนาระบบข้อมูล รวมถึงความถี่ของการเปลี่ยนรัฐบาล และผู้บริหารที่อาจทำให้ลำดับความสำคัญเชิงนโยบายเปลี่ยนไป และระดับความเข้มข้นของกฎหมาย และธรรมาภิบาลข้อมูล (เช่น PDPA) ซึ่งส่งผลต่อขอบเขตการใช้ การเชื่อมโยง และการเปิดเผยข้อมูล

2) Technology trajectory สะท้อนความเร็วของการพัฒนาเทคโนโลยีสำคัญ เช่น AI, ดาวเทียม, IoT และระบบอัตโนมัติ ซึ่งอาจสร้างทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อบทบาทของ ศกช. ควบคู่กับประเด็นความคุ้มค่า ระหว่างต้นทุนเทคโนโลยีกับงบประมาณภาครัฐ และความพร้อมของหน่วยงานภาคีในการเชื่อมโยงข้อมูล ตามมาตรฐานเดียวกัน

3) Demand side หรือฝั่งผู้ใช้ข้อมูล มุ่งพิจารณาว่าภาครัฐจะใช้ข้อมูลเป็นฐานเชิงนโยบายอย่างแท้จริง หรือเพียงเชิงพิธีกรรม ภาคเอกชนจะพึ่งพาข้อมูลของรัฐหรือพัฒนาระบบข้อมูลของตนเอง และเกษตรกร จะสามารถเข้าถึง เข้าใจ และใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้จริงเพียงใด

4) Organizational capacity เป็นความไม่แน่นอนว่า ศกช. จะสามารถพัฒนาไปสู่บทบาท Data Authority เชิงนโยบาย หรือจะคงอยู่ในบทบาท Data Service Unit เชิงปฏิบัติการ รวมถึงความสามารถในการรักษา และพัฒนาบุคลากรทักษะสูง และความสามารถในการเปลี่ยนรูปแบบการทำงานจาก project-based ไปสู่ platform-based

ดังนั้น การนำเครื่องมือ Strategic Foresight เข้ามาเสริมกระบวนการวางแผน จะช่วยให้ ศกช. สามารถ “เตรียมพร้อมต่อหลายอนาคตที่เป็นไปได้” ไม่ใช่เพียงตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

แนวคิด Strategic Foresight

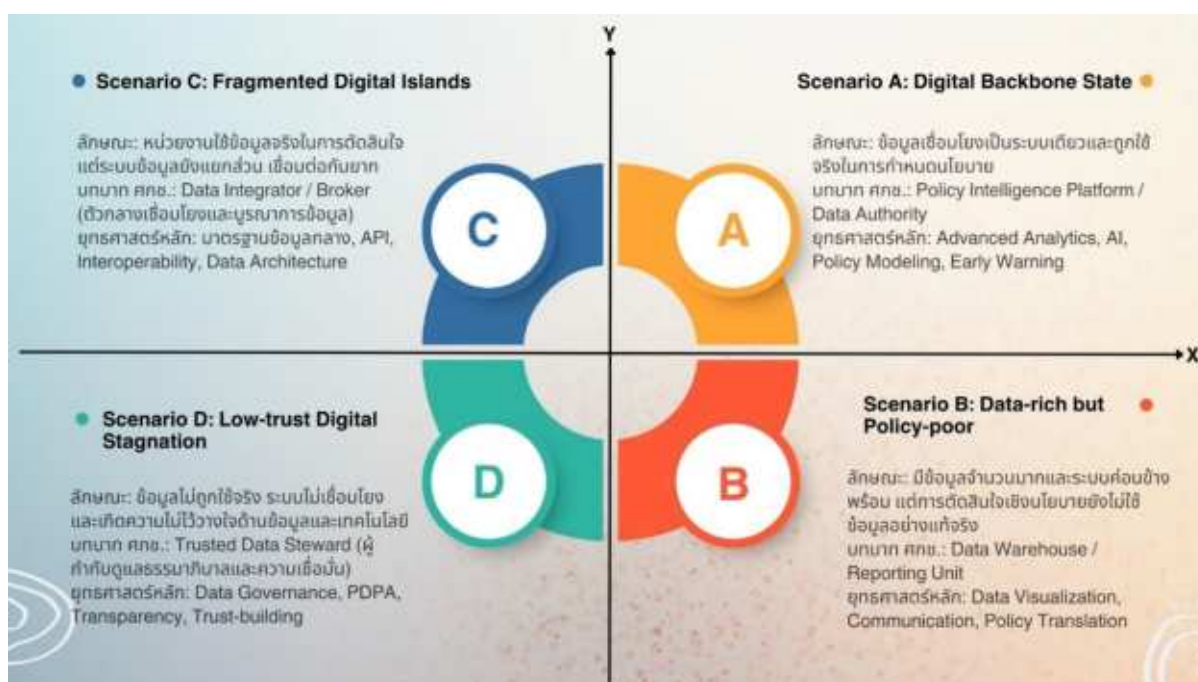
Strategic Foresight คือกระบวนการสำรวจ วิเคราะห์ และเตรียมพร้อมต่อความเปลี่ยนแปลง ในระยะกลาง และระยะยาว โดยเน้นการระบุแรงขับเคลื่อนหลัก (Drivers) ความไม่แน่นอนเชิงยุทธศาสตร์ (Critical Uncertainties) การสร้างฉากทัศน์อนาคต (Scenarios) และการแปลงผลลัพธ์เป็นทางเลือกเชิงกลยุทธ์

สำหรับการสร้างฉากทัศน์ (Scenario Framework) มีเป้าหมายเพื่อ “จัดระเบียบความไม่แน่นอน” ให้เป็นภาพอนาคตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถใช้เป็นฐานทดสอบกลยุทธ์ได้จริง ดังนั้น การเลือกแกน X และแกน Y จึงไม่ใช่การเลือกหัวข้อที่น่าสนใจทั่วไป แต่เป็นการเลือก “ตัวแปรเชิงโครงสร้าง” ที่ (1) มีความไม่แน่นอนสูง (2) มีผลกระทบสูงต่อบทบาทและคุณค่าของ ศกช. (3) แยกแยะอนาคตออกเป็น แบบแผนที่แตกต่างกันได้ชัด (discriminating power) และ (4) มีความเป็นอิสระกันพอสมควร (orthogonality) เพื่อให้เกิด 4 ฉากทัศน์ที่ไม่ซ้ำกัน

ในกรณีของ ศกช. เมื่อสกัด Critical Uncertainties 4 แกน (Governance & Politics, Technology trajectory, Demand side, Organizational capacity) แล้ว ขั้นตอนถัดมาคือการ “ยุบตัวแปร” (variable clustering) เพื่อหา 2 แกนหลักที่เป็นแกนกำกับระบบ (system axes) กล่าวคือ 2 แกนที่สามารถอธิบายทิศทางรวมของความไม่แน่นอนอื่น ๆ ได้มากที่สุด โดยไม่ทำให้เรื่องซับซ้อนเกินไปต่อการนำไปใช้เชิงแผน

โดยการกำหนดประเด็นที่นำมาวิเคราะห์ฉากทัศน์ใช้หลักกว่าเป็นตัวแปรระดับระบบที่มีความไม่แน่นอน และมีผลกระทบสูงต่อคุณค่าเชิงนโยบายของ ศกช. สามารถแยกฉากทัศน์ได้ชัด และสื่อสารง่ายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยเลือกประเด็นแรกคือระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ เพราะเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่กำหนดว่าระบบข้อมูลจะเชื่อมเป็นภาพรวมได้หรือไม่ และเลือกประเด็นที่สองคือระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย เพราะเป็นตัวกำหนดว่าข้อมูลจะถูกนำไปใช้ตัดสินใจจริงหรือเพียงเชิงพิธีกรรม ส่วนประเด็นอื่น เช่น งบประมาณ เทคโนโลยี กฎระเบียบ และบุคลากร แม้สำคัญ แต่เป็นปัจจัยตามหรือปัจจัยภายใน จึงไม่เหมาะสมใช้เป็นประเด็นกำกับระบบในระดับฉากทัศน์

การจำลองฉากทัศน์

หมายเหตุ: แกน X: ระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ (Fragmented ↔ Integrated)

แกน Y: ระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบายจริง (Symbolic ↔ Evidence-driven)

สามารถแบ่งตามฉากทัศน์ได้ดังนี้

ฉากทัศน์ที่ 1: Digital Backbone State

ระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ: สูง / ระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย: สูง

รัฐสามารถบูรณาการข้อมูลได้สูง มีมาตรฐานข้อมูลกลางและแพลตฟอร์มเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ และใช้ข้อมูลเป็นฐานในการกำหนดนโยบายจริง ศกช. จะยกระดับบทบาทเป็น Policy Intelligence Platform ทำหน้าที่ผลิต Policy Insight, แบบจำลองเชิงคาดการณ์ และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบายแบบ near-real time

ฉากทัศน์ที่ 2: Data-rich but Policy-poor

ระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ: สูง / ระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย: ต่ำ

มีข้อมูลจำนวนมากและระบบดิจิทัลพัฒนาแล้ว แต่การตัดสินใจเชิงนโยบายยังอาศัยดุลพินิจการเมือง หรือพิธีกรรมเชิงเอกสารมากกว่าหลักฐาน ศกช. ทำหน้าที่หลักเป็นคลังข้อมูล ผู้จัดทำรายงานและผู้สนับสนุนข้อมูลเชิงประกอบ มากกว่าจะเป็นผู้กำหนดกรอบการตัดสินใจ

ฉากทัศน์ที่ 3: Fragmented Digital Islands

ระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ: ต่ำ / ระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย: สูง

หน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาระบบของตนเองตามภารกิจเฉพาะ ขาดมาตรฐานร่วมและการเชื่อมโยงข้อมูลข้ามหน่วยงาน ศกช. เป็นผู้ประสาน บูรณาการ และออกแบบมาตรฐานข้อมูล ทำหน้าที่เป็น Data Broker และ System Integrator ระดับนโยบาย

ฉากทัศน์ที่ 4: Low-trust Digital Stagnation

ระดับการบูรณาการข้อมูลรัฐ: ต่ำ / ระดับการใช้ข้อมูลเชิงนโยบาย: ต่ำ

เกิดความกังวลด้านความเป็นส่วนตัว ความมั่นคงปลอดภัย และความไม่ไว้วางใจในการใช้ข้อมูล ทำให้การเปิดและเชื่อมข้อมูลชะงัก ศกช. ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลธรรมาภิบาลข้อมูล ผู้กำหนดมาตรฐานจริยธรรม และผู้สร้างความเชื่อมั่นระหว่างรัฐ เอกชน และประชาชน

ผลกระทบต่อแผนพัฒนาองค์กร

การใช้ Foresight ทำให้แผนพัฒนาองค์กรเปลี่ยนจากการกำหนดกลยุทธ์ภายใต้สมมติฐานเดียว ไปสู่การเตรียมชุดทางเลือกเชิงกลยุทธ์ (portfolio of strategies) สำหรับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน โดยช่วยให้ผู้บริหารเห็นความเสี่ยง โอกาส และข้อจำกัดในแต่ละฉากทัศน์ล่วงหน้า และสามารถปรับทิศทางการลงทุนและการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรได้อย่างยืดหยุ่น นอกจากนี้ยังทำให้การติดตามและประเมินผลไม่จำกัดอยู่เพียงผลผลิตของโครงการ แต่ขยายไปสู่การประเมินความพร้อมเชิงระบบขององค์กร

ในด้านการวัดผล แผนจึงปรับจาก Output-based KPI เช่น จำนวนรายงานหรือฐานข้อมูล ไปสู่ Capability-based KPI ที่สะท้อนสมรรถนะเชิงนโยบายและเชิงระบบมากขึ้น เช่น ความเร็วในการสร้าง insight หลังเกิดเหตุการณ์ ระดับการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบาย และระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อให้ Strategic Foresight เป็นส่วนหนึ่งของระบบการวางแผนปกติและไม่เป็นกิจกรรมเฉพาะกิจเสนอให้บรรจุ Strategic Foresight เป็นกระบวนการทบทวนแผนทุก 2 ปี จัดตั้งหน่วยย่อยด้าน Foresight และ Innovation ภายใน ศกช. เพื่อทำหน้าที่สกัดสัญญาณและพัฒนาฉากทัศน์อย่างต่อเนื่อง ใช้ Scenario เป็นเครื่องมือทดสอบนโยบายและโครงการสำคัญก่อนเสนอผู้บริหาร และเชื่อมผลลัพธ์จาก Foresight กับการจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์สอดคล้องกับทิศทางอนาคตอย่างเป็นระบบ

ภาคผนวก

คำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

ที่ ๓ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

ตามคำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (ศกช.) ๒ คณะ ได้แก่ คณะทำงานพัฒนางานด้านนโยบายและแผนข้อมูลการเกษตร (Big Data) และคณะทำงานพัฒนางานด้านเชื่อมโยงข้อมูลการเกษตร (Big Data) เพื่อให้การดำเนินการพัฒนางานของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายรวมทั้ง มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์และทันเวลาไปแล้ว นั้น

เนื่องจากการปรับโครงสร้างของ ศกช. ตามคำสั่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๔๖๐/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ และได้มีคำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ด้านการเกษตร ซึ่งเป็นการปรับปรุง/ทดแทน คณะทำงานพัฒนางานด้านเชื่อมโยงข้อมูลการเกษตร (Big Data) ตามคำสั่งเดิม ดังนั้น เพื่อให้คำสั่งมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน จึงให้ยกเลิกคำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ อีก ๑ คณะ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ		ที่ปรึกษา
๒. ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์นโยบายและติดตามข้อสั่งการ ประสานงานโครงการ		ประธาน คณะทำงาน
๓. นายวงศ์วัฒน์ เมืองพรหม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๔. นางสาวพศิกา ไหมชู	เศรษฐกรชำนาญการ	คณะทำงาน
๕. นางสาวสุชาดา เพ็ชรขาวเขียว	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๖. นางสาวกัญญ์วรา อื้อเทียน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๗. นางสาวณฐกานต์ บุญอาษา	เศรษฐกรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๘. นายอนันต์ ผดุงกิจ	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๙. นายประกาศิต อุแก้ว	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๑๐. นายวิทย์วนนท์ ยาวิชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนฝ่ายบริหารทั่วไป		คณะทำงาน
๑๒. นายรณกฤต จันทรมนิยม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๓. นางสาวชนิษฐา บัวเนียม	เศรษฐกร	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี และระยะ ๕ ปี ของ ศกช. และ สศก. รวมทั้งดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแนวทาง การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน อันเป็นตัวชี้วัด/ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการฯ ดังกล่าว ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานจัดทำตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาที่กำหนด

๒. จัดทำข้อมูลและดำเนินงานตามเกณฑ์ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับ สำนัก/ศูนย์/กอง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน จัดทำข้อมูลในการวิเคราะห์ การจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต และจัดทำมาตรการลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม ของ ศกช. ประจำปี

๓. กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานระดับสำนัก/ ศูนย์/กอง โดยมีส่วน/ฝ่ายรับผิดชอบดำเนินงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน และมีการติดตามรายงานผลเป็นระยะ

๔. รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคให้ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูล เกษตรแห่งชาติทราบ

๕. ประสานงานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

(นายสุชาติ คุ้มแปง)

ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

ที่ ๕ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติม)

ตามคำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติที่ ๓/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานด้านนโยบายและแผนของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เพื่อให้องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและหลักเกณฑ์ใหม่ ผู้อำนวยการส่วน/ฝ่ายจึงพิจารณาปรับปรุงรายชื่อให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ จึงขอยกเลิกรายชื่อ ข้อ ๑๐ - ข้อ ๑๓ ในคำสั่งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติที่ ๓/๒๕๖๘ และให้เพิ่มเติมข้อความ ดังต่อไปนี้

“๑๐. ว่าที่ร้อยตรีเกรียงไกร ชาวสำน	นักวิชาการพัสดุชำนาญการ	คณะกรรมการ”
“๑๑. นางสาวเบญจพร เรืองวงษ์งาม	เศรษฐกรชำนาญการ	คณะกรรมการ”
“๑๒. นางจิณณพัท อุณญาติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการ	คณะกรรมการ”
“๑๓. ว่าที่ ร.ต.หญิง พงนิย สิริธิขำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการ”
“๑๔. นายรณกฤต จันทรมนิยม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
และเลขานุการ”
“๑๕. นางสาวชนิษฐา บัวเนียม	เศรษฐกร	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

(นายสุชาติ ผุ้แปง)

ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

